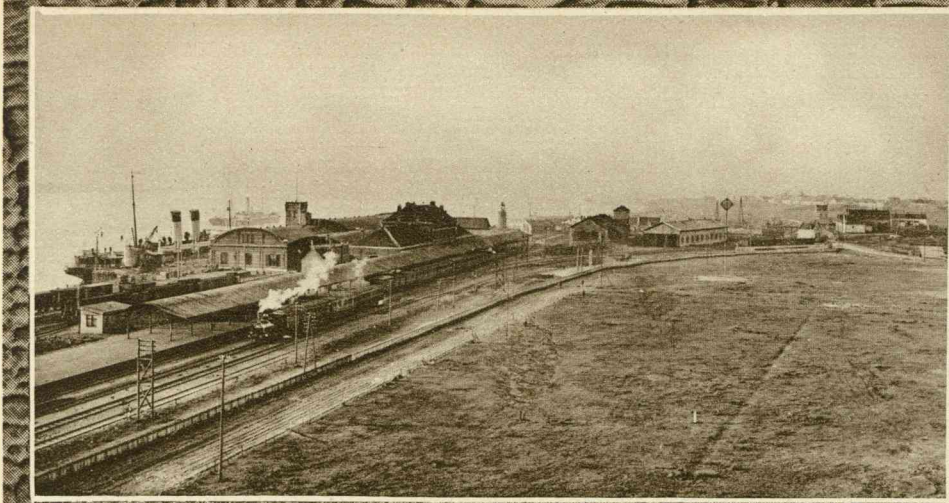

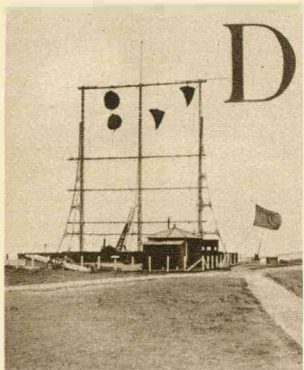

Panorama van Hoek van Holland vanaf den vuurtoren.
(Station en Harwichlijn).

Panorama van Hoek van Holland. (Het nieuwe gedeelte).

NIEUW ROTTERDAM HOEK VAN HOLLAND

De „seinstelling“ te Hoek van Holland, waarmede aan de schepen den waterstand wordt geseind.

DE commercieele geest heeft gezegevierd. Over afstand en politiek over juridische en publiekrechtelijke bezwaren. Het unicum, dat een wereldhaven als Rotterdam niet de minste heerschappij, laat staan invloed, had over den toegang naar haar havens, is opgeheven. Daartoe werkte een ander unicum mee: zoowel R'dam als Hoek van Holland verlangden hard naar de annexatie. En zoo ontstond als resultaat een derde unicum: de annexatie van een grondgebied, dat ca. 25 KM. van de gemeente

verwijderd is, gescheiden door drie andere groote gemeenten. Ongekend in de annexatie-historie der groote steden. Wel bestaan er gescheiden gemeente-deelen in ons land, doch de vorming van een dergelijke gemeente... nie dagewesen.

Het was noodig. Niet om vergrooting van grondgebied, al maakt de uitbreiding inmiddels de groote stad circa anderhalf maal zoo uitgestrekt. Niet om meerdere inkomsten (zoals Den Haag begeerig uitziet naar de omliggende renteniersdorpjes), want „Den Hoek“ kost al direct 'n kwart miljoen. Doch om de heerschappij over den Waterweg.

Terecht. De invaart van den Waterweg is de levensvoorwaarde voor Rotterdam. De ontwikkelingsfase van het havenbedrijf eischt, dat er geen onderkruipende concurrentie ontstaat, die van R'dam profiteert doch buiten haar verplichtingen valt. De sanitaire toestand is mede een factor van belang. En die laat momenteel nogal iets te wenschen over, terwijl noch Hoek van Holland, noch 's Gravenzande, waartoe Den Hoek behoort, bij machte zijn daarin te voorzien.

Het was noodig. Omdat Den Hoek al jaren te ziel-togen ligt. Dank zij een wonderlijken groei, zooals misschien weinig plaatsjes in ons land gehad hebben. 't Begon zooals een Amerikaansche nederzetting begint. In de zestiger jaren werd de Waterweg gegraven. Midden in de duinen, zonder straat, zonder weg, verzezen er huizen. Later dienstwoningen voor ambtenaren en beambten. Alles ten bate van R'dam's scheepvaart. Al spoedig kwam een fort den Waterweg beschermen. Werd tevens 'n hinderpaal voor de uitbreiding, want de verboden kring belette het bouwen, behoudens enkele houten huizen. Meer dan 'n nederzetting was Den Hoek niet...

Toen gebeurde er iets onverwachts. De gunstige ligging als uiterste punt van Holland viel op aan de „Great Eastern“ in Engeland. Contract met de H. S. M.; ceintuurbaan om R'dam; internationaal station; aanlegsteiger voor de Harwich-stoomers... De route Engeland—Duitsland was met 2 uur bekort. Het begin van oeverexploitatie was er eveneens.

De Rijkshaven te Hoek van Holland, met op den voorgrond een der stoomreddingsboten.

Dat gaf plotseling fantastische plannen voor Den Hoek. Men droomde van uitbreiding, van havens van millioenen, van concurrentie met Rotterdam als havenstad, met Scheveningen als badplaats. De Waterweg, de duinen, het strand, de zee, alles moest geëxploiteerd....

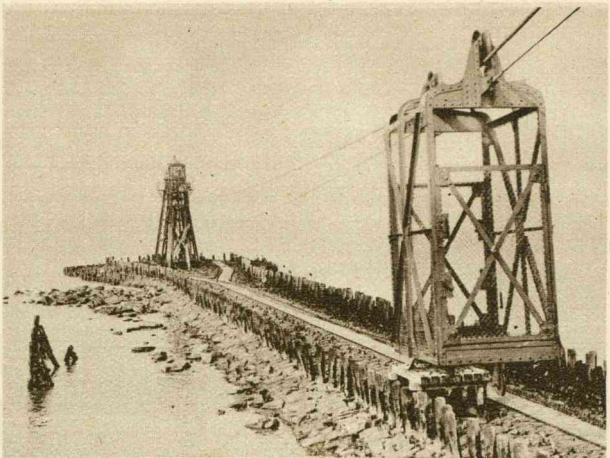
Eilaci... Het resultaat is een chaos van wonderlijke toestanden geworden, dank zij te veel meesters over het

Het uiterste handelspunt van Rotterdam. (Station en Harwich-stoomer).

De kom van Hoek van Holland, het zoogenaamde „Oude gedeelte“.

De reddingskooi, welke van den Reddingssteiger naar het einde van de pier loopt. Deze kooi kan 8 personen tegelijk vervoeren.

uiterste puntje van Holland. Domeinen, Oorlog, Waterstaat, Finantieën, H. S. M., Gemeente, ja wat niet meer waren de gezamenlijke heerschers die geen duimbreed weken. Het resultaat is, dat er geen rioleering is en het vuil langs wegen en straten te rotten ligt; dat er straten zijn welke dien naam niet verdienen, eenvoudig omdat geen bestrating, doch rul zand en plassen en zwarte aarde de oppervlakte uitmaakt; dat het drinkwater verkregen wordt uit een verontreinigden bodem.

De „Groote kerk“ te Hoek van Holland. Met het oog op de bepalingen van het fort is de kerk van hout gebouwd en wordt door staaldraden tegen omwaaien beveiligd.

En toch: er is een Watertoren! Maar dat is één van de curieuse dingen van Den Hoek: 'n watertoren die 'n monopolie is van de H. S. M.; slechts voor haar gegadigden; niet voor de andere inwoners.

De andere curieuse dingen?

Er is een gasfabriek, doch geen gas voor de bevolking. Slechts voor de verlichting van den Waterweg, al zou het Rijk hier velen gerieven en 'n batig saldo'tje kunnen boeken....

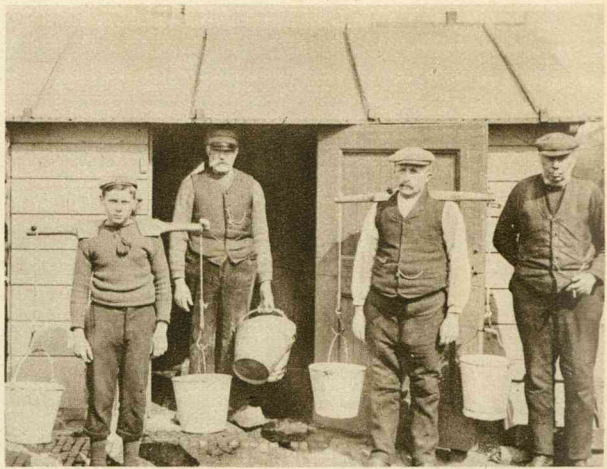
Er is een elektrische centrale, doch niet voor de bewoners, die slecht petroleumlicht hebben of slecht electrisch van een uren ver verwijderde centrale...

Er is een „villapark“ waar één huis staat en de wegen niet meer herkenbaar zijn door verstuing en helmgroei en waar géén enkele boom staat... Trouwens op den heelen Hoek staat geen boom.

Er is toezicht van één, hoogstens twee politiedienaren op het drukke internationale verkeer in het vroege ochtenduur en te middernacht....

Maar er is ook, naast het curieuse, het vermaarde en het grootsche. Dat laatste is het breede strand en de machtige zee, die nergens imponanter is dan op de twee kilometer lange pier waar te eener zij de golven schuimend uiteenspatten tegen de basaltbrokken en waar aan de andere zij de donkere zware vrachtbooten en de geweldige passagiersbooten voorbijsteven — naar de havens naar huis of koersend naar de onmetelijke verte. Dat eerste: het vermaarde, is het reddingswezen; de zware rampen, welke een paar maal voor den Waterweg plaats vonden, voerden het reddingswezen tot het uiterste op, zoodat de organisatie volmaakt te noemen is.

De annexatie was ook noodig omdat zij logisch is; Omdat alles op Den Hoek samengegroeid is met Rotterdam, ontstaan is door en voor Rotterdam. De seinstelling, de radiografie, het reddingswezen, het loodswezen, de quarantaine-inrichting, het is alles voor de machtige stad, voor den wereldhandel. Daarom is het logisch, dat Rotterdam daarin meezeggingsrecht bekomt. Eén geval van besmettelijke ziekte bv. aan Den Hoek en de toegang tot den

Hoe Hoek van Holland ondanks den Watertoren van water wordt voorzien.